

การเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียน
โดยใช้กิจกรรมการฟังและกิจกรรมการอ่าน

นางสุจิต บัวผัน

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาคศึกษามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-404-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A COMPARISON OF THAI LANGUAGE SUMMARY WRITING ABILITY OF
MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS BETWEEN GROUPS LEARNED
BY USING LISTENING ACTIVITIES AND READING ACTIVITIES**

Mrs. Sujit Porpoun

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Teaching Thai**

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-637-404-4

สุจิต บัวผัน : การเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการฟัง และกิจกรรมการอ่าน (A COMPARISON
OF THAI LANGUAGE SUMMARY WRITING ABILITY OF MATHAYOM SUKSA
TWO STUDENTS BETWEEN GROUPS LEARNED BY USING LISTENING
ACTIVITIES AND READING ACTIVITIES) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. กมลพร บัณฑิตยานนท์, 226 หน้า. ISBN 974-637-404-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการฟังและกิจกรรมการอ่าน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอ
เมือง จังหวัดนนทบุรี ในปีการศึกษา 2540 จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 40 คน ให้นักเรียนกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่ม
ที่เรียนการเขียนสรุปความภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการฟัง นักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนการเขียนสรุปความ
ภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการอ่าน ผู้วิจัยทำการทดลองสอนตามแผนการสอนที่สร้างขึ้นกลุ่มละ 12 แผน เครื่องมือ
ที่ใช้เป็นแบบสอบวัดความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการฟังและกิจกรรมการอ่าน มีความสามารถในการเขียนสรุปความ
ภาษาไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา .....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา .....การสอนภาษาไทย.....
ปีการศึกษา .....2540.....

ลายมือชื่อนิติด .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

C 841283 : MAJOR TEACHING THAI

KEY WORD: THAI LANGUAGE SUMMARY WRITING ABILITY / LISTENING
ACTIVITIES / READING ACTIVITIES

SUJIT PORPOUN : A COMPARISON OF THAI LANGUAGE SUMMARY
WRITING ABILITY OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS
BETWEEN GROUPS LEARNED BY USING LISTENING ACTIVITIES
AND READING ACTIVITIES. THESIS ADVISOR : ASST. PROF.
KAMONPORN BUNDITYANOND, Ph.D., 226 pp. ISBN 974-637-404-4.

The purpose of this research was to compare Thai language summary writing ability of mathayom sukka two students between groups learned by using listening activities and reading activities.

The subjects of this study were two groups of mathayom sukka two students of Benjarachanusorn School, Muang District, Nonthaburi Province in the academic year of 1997, There were 40 students in each group. The one group of students learned Thai language summary writing by using listening activities. The other group learned Thai language summary writing by using reading activities. The researcher taught the two groups according to the twelve lesson plans constructed. The research instrument was the Thai language summary writing ability test. The data were analyzed by means of arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The result of this research were as follows :

The Thai language summary writing ability of students learned by using listening activities and reading activities were not significantly different at the 0.05 level.

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา
.....การสอนภาษาไทย
สาขาวิชา.....2540
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความกรุณาอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลพร บัณฑิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สายใจ อินทวัมพรวรย์ และรองศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนะกุล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย คณาจารย์ทุกท่านและขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในระหว่างการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้การสนับสนุนเงินทุนในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวที่ให้การกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้วิจัยทุก ๆ ด้าน ด้วยดีตลอดมาจนงานวิจัยฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จด้วยดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุจิต บัวผัน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การเขียน.....	12
ความหมายและความสำคัญของการเขียน.....	12
องค์ประกอบของการเขียน.....	15
ประเภทของการเขียน.....	19
ความสามารถในการเขียน.....	21
ความหมายและความสำคัญของการเขียนสรุปความ.....	23
ขั้นตอนการเขียนสรุปความ.....	24
การประเมินความสามารถการเขียน.....	26
การฟัง.....	33
ความหมายและความสำคัญของการฟัง.....	33
ประเภทของการฟัง.....	35
จุดมุ่งหมายในการฟัง.....	37
การอ่าน.....	38
ความหมายและความสำคัญของการอ่าน.....	38
จุดมุ่งหมายในการอ่าน.....	41

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
ประเภทของการอ่าน.....	44
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน.....	45
ความหมายและความสำคัญของการจัดกิจกรรม.....	45
ประเภทของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน.....	48
หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน.....	53
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทย.....	56
กิจกรรมการฟังวิชาภาษาไทย.....	58
กิจกรรมการอ่านวิชาภาษาไทย.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
งานวิจัยในประเทศ.....	67
งานวิจัยต่างประเทศ.....	70
3 วิธีดำเนินการ.....	74
การศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74
การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	75
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	85
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	89
รายการอ้างอิง.....	93
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	102
ภาคผนวก ข แหล่งที่มาของเนื้อหาที่ใช้ในแผนการสอน.....	104
ภาคผนวก ค ชื่อเรื่องและประเภทของเรื่องที่ใช้แบบสอบ.....	106
ภาคผนวก ง รายการแก้ไขแผนการสอน.....	108
ภาคผนวก จ แผนการสอน.....	110
ภาคผนวก ฉ การคำนวณทางสถิติ.....	211
ประวัติผู้เขียน.....	226

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t)..... 87 ของคะแนนความสามารถการเขียนสรุปความของกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม	
2 แหล่งที่มาของเนื้อเรื่องที่น่ามาใช้ในแผนการสอน.....105	
3 ชื่อเรื่องและประเภทของเนื้อเรื่องที่น่ามาใช้ในแบบสอบ.....107	
4 ค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนการเขียนสรุปความภาษาไทย.....212	
5 ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) จากคะแนนการเขียนสรุปความภาษาไทยของกลุ่มที่ 1.....214 ที่ใช้กิจกรรมการฟัง ของผู้วิจัย	
6 ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) จากคะแนนการเขียนสรุปความภาษาไทยของกลุ่มที่ 1.....216 ที่ใช้กิจกรรมการฟัง จากผู้ช่วยวิจัย	
7 ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) จากคะแนนการเขียนสรุปความภาษาไทยของกลุ่มที่ 2.....218 ที่ใช้กิจกรรมการอ่าน ของผู้วิจัย	
8 ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) จากคะแนนการเขียนสรุปความภาษาไทยของกลุ่มที่ 2.....220 ที่ใช้กิจกรรมการอ่าน จากผู้ช่วยวิจัย	
9 ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) จากคะแนนเฉลี่ยการเขียนสรุปความภาษาไทย 12 ครั้ง.....222 ของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม จากผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย